

KW 1350 C150

NATIONALE BIBLIOTHEEK

UIT DE BIBLIOTHEEK VAN
WIJLEN DR. WILLEM KLOOS
TE 'S-GRAVENHAGE

JRL. 402646

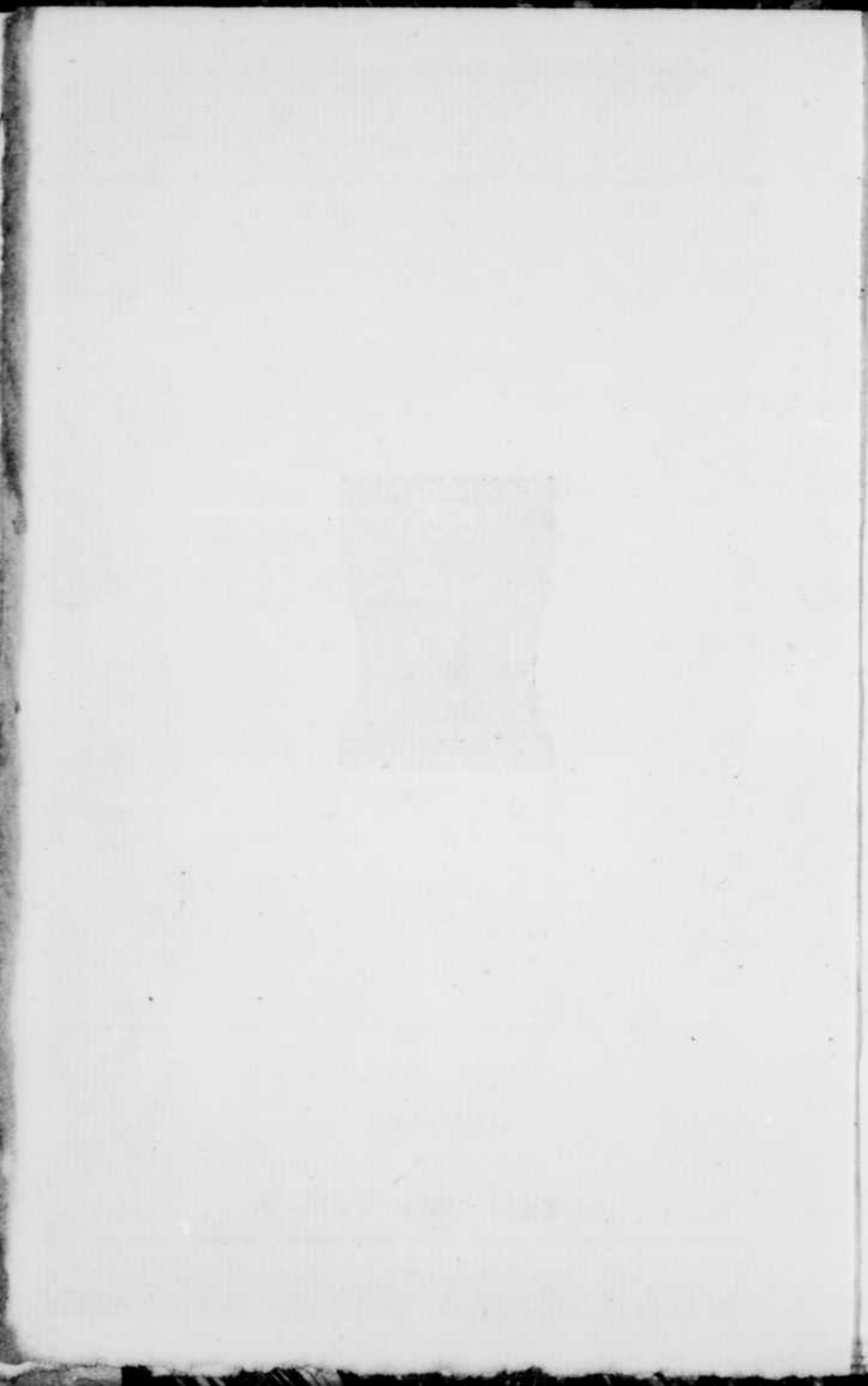

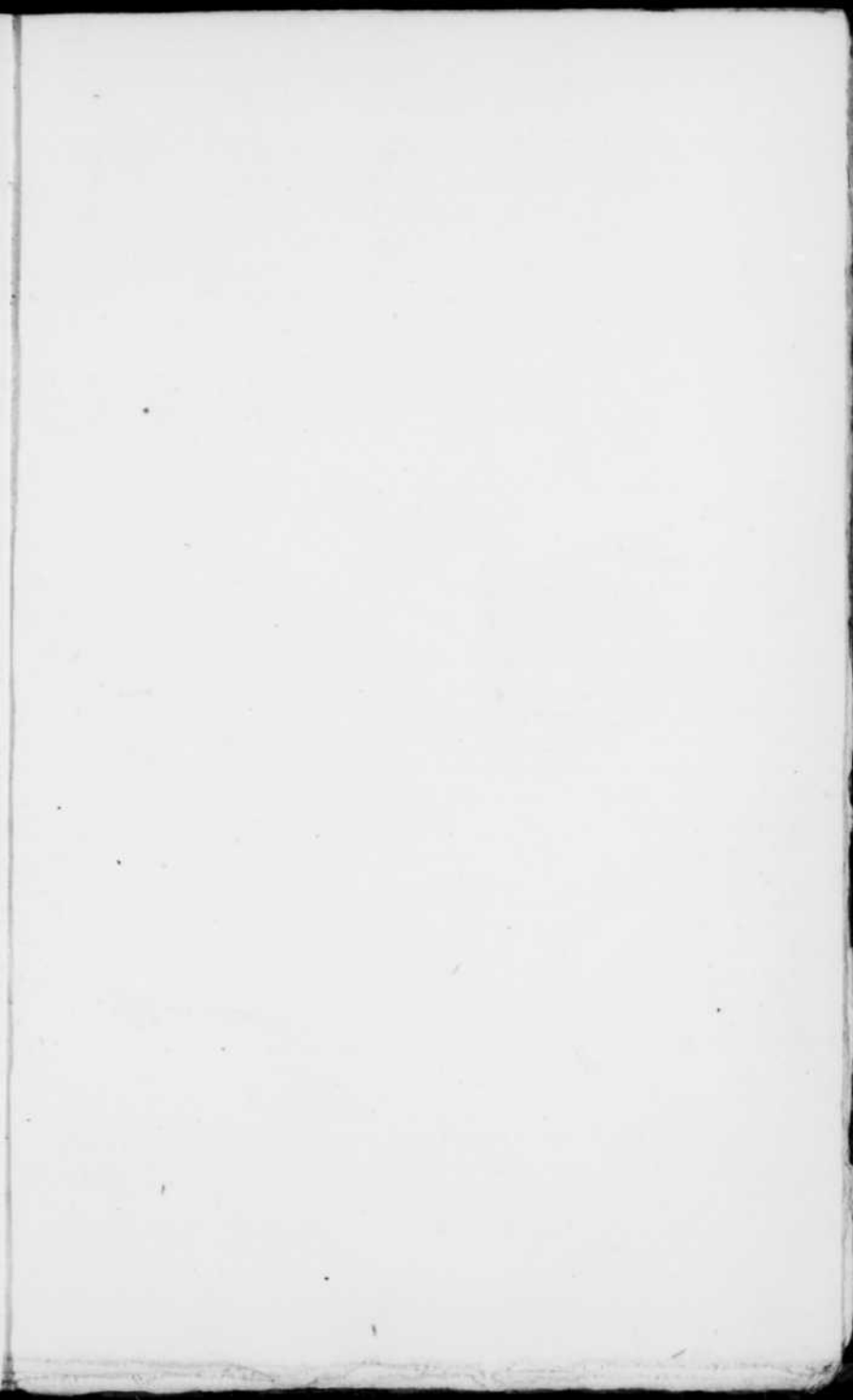
33136 - '40

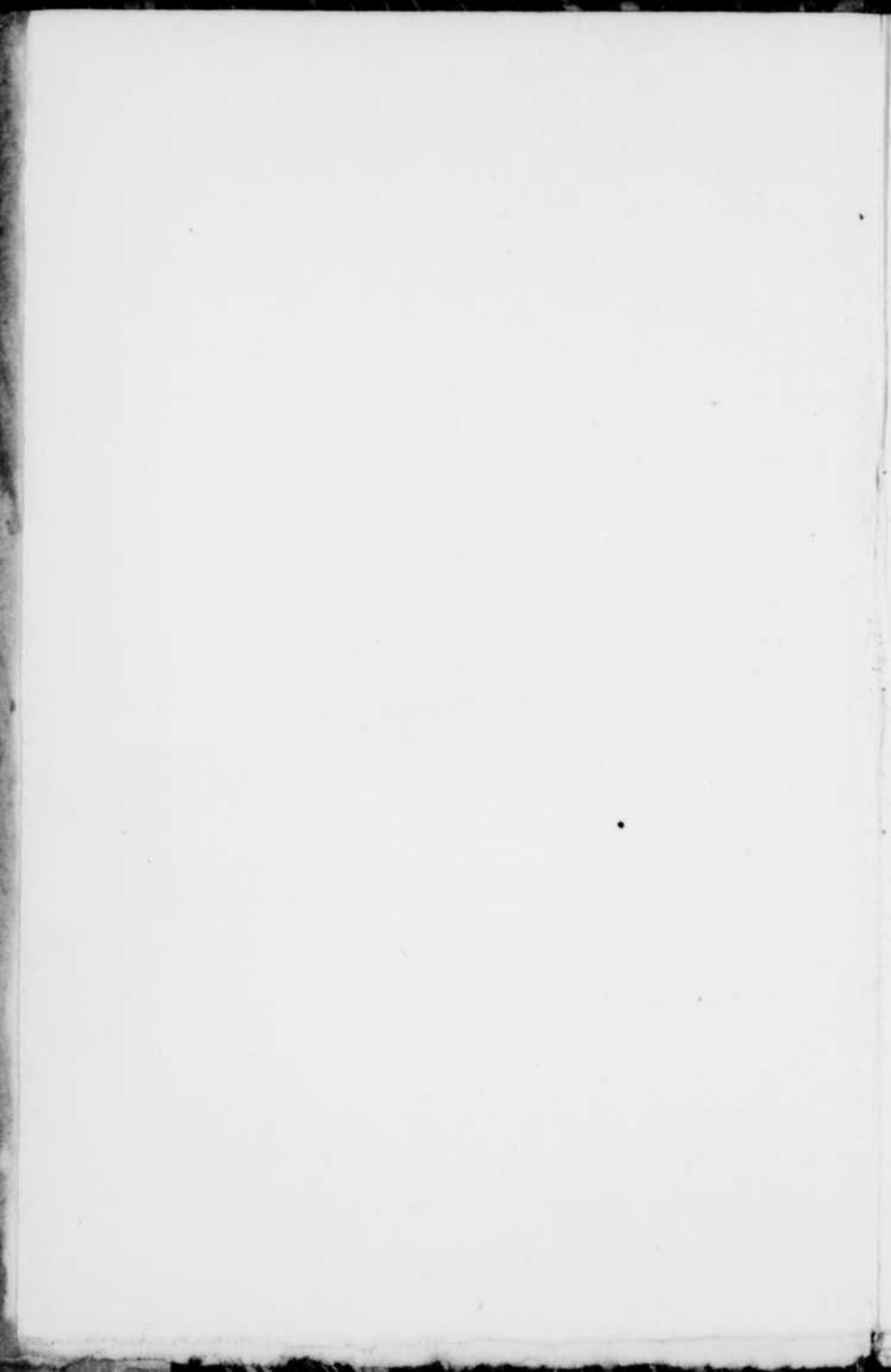
PRESENTEXEMPLAAR

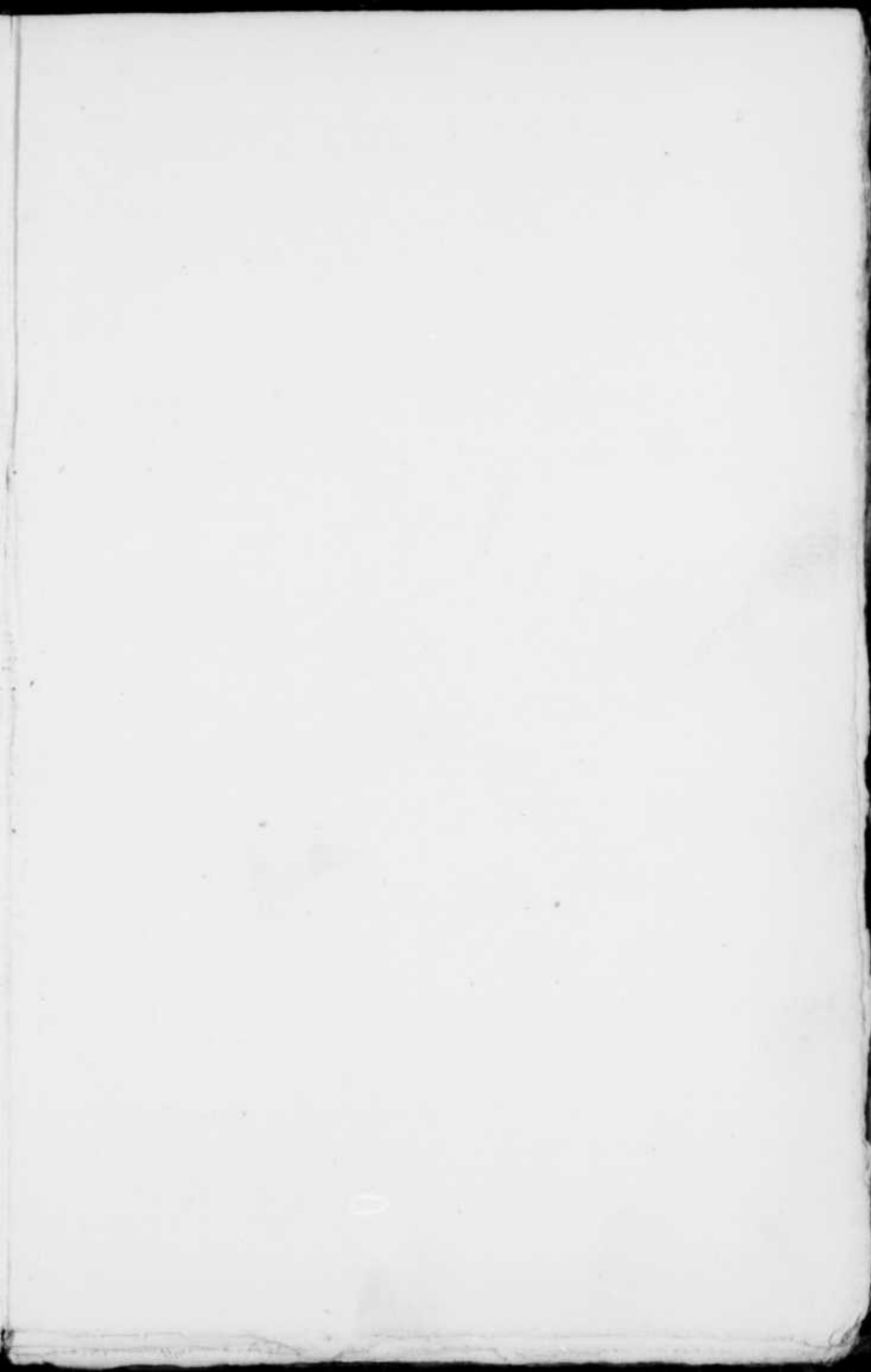

UITGAVE
VAN
L. J. VEEN-AMSTERDAM

RECEIVED

OF THE

LIBRARY

OF THE

CONGRESS

OF THE

UNITED STATES

OF AMERICA

WASHINGTON

1877

3

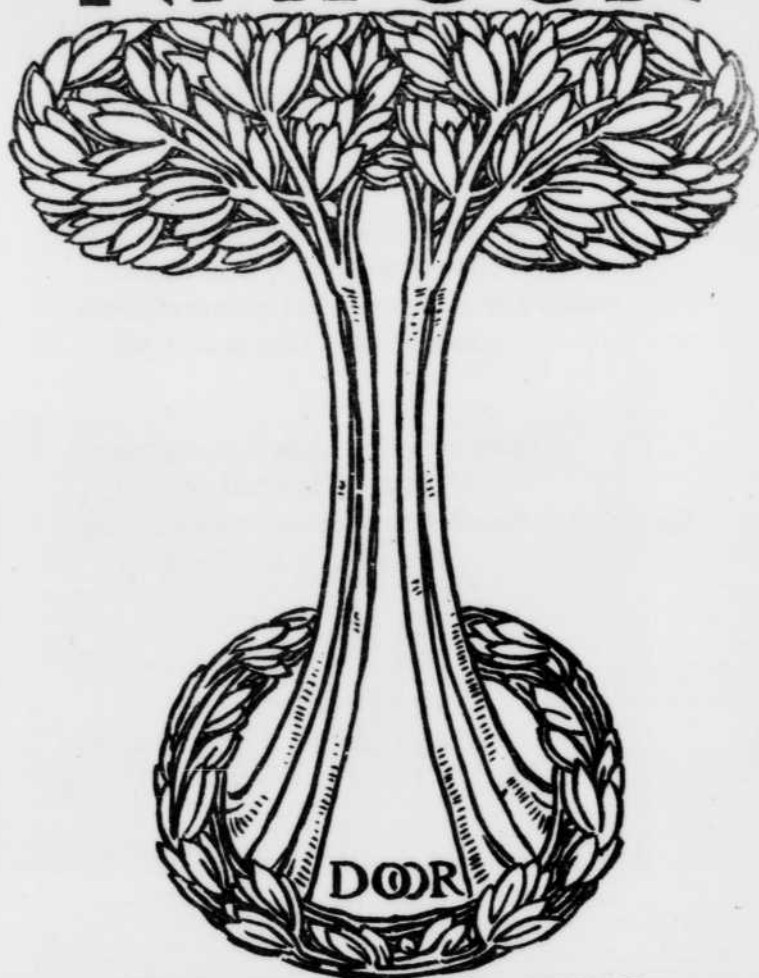
Versierd & op handpers gedrukt door JULIUS
de PRAETERE, op 300 genummerde exemplaren

EXEMPLAAR

Nr 245.

N. V. Kunstdruk & uitgave de PRAETERE,
te St-Martens-Laethem, Vlaanderen.

NATUUR

RENE·DE·CLERQ

NATUR

RENS DE CLERD

MORGENLUCHT.

Het witte wolkenfloers is flauw
Gescheurd en opgeschoven;
Goudbronnen borrelen door het blauw,
De zonne bolt heur boven.

Heur gouden ziele schrijverzingt
In wonderwild gezwemel...
En de aarde ontschietend draait ze en dringt
Al hooger in den hemel.

Het wordt al licht, al licht en laai,
De roze richels roosten,
De zonne bolt en elke draai
Verdraait het vlammend oosten.

WIEDSTERLIED.

Maria, groote, reine,
U liggen wij te voet;
Wij zijn zoo kwaad en kleine,
Maria, wees ons goed.

Ave, Ave,
Maria, wees gegroet.

Ook gij hebt op der aarde
Gepijnd, geslaafd, gewroet,
Gewaardigd door uw waarde
Der armen arremoed.

Ave, Ave,
Maria, wees gegroet.

Geleid ons, arme lieden,
Schier blind van zweet en bloed,
En weer als gij zult wieden
Ons uit der hellen gloed.

Ave, Ave,
Maria, wees gegroet.

DE LINDE.

De linde lost
heur knoppen uit hun kneep,
Omdekt en dost
heur kruin met blad en kegel,
en, zon-omlaaid,
daar schuift haar schaduwsleep
breed uitgezwaaid
alover haag en wegel.

Hoe zwierig zwaar
die dichte looverhut
met, hier en daar,
een lichte gabbe er tusschen,
waar, 't in de gauwt',
als er de wind aan schudt,
lijk grijzegrauw
van meezen en van musschen.

Nu staat ze stil...
Eén leutrig bladje slechts
dat spelen wil
met 't eigen schaduwbeeldeke,
draai-wakkel-wikt
gezwind van links naar rechts
en lacht en knikt
zijn lustje uit en zijn weeldeke.

DE MORGEN IN 'T BOSCH.

Een witte nevel over 't bosch
in vliezig-dunne waterlagen,
waardoor de vroegzon eenmaal los
met gouden bezemen zal vagen.

Hoe lieflijk scheidt de wee
het boomenhulke in twee,
en bindt, met beek en baar,
ze beide weer te gaar!

Hoe schieten al die boomen op
met stijven stam en open kroon,
van aan den voet tot aan den top
zoo jong en schoon!

Lichtbuigend blinkend blanke berken
naast bruine beuken, purpren populieren,
kromme eikjes die zich uit de struiken werken
en lage wilgen die de beek omzwieren.

En al dat groen, dat groeiend groen,
dat, als de knoppen springen
en glad
en plat

hun plooitjes opendoen,
uit zwart en bruin door roze en geel
geweven wordt tot evenveel
verscheiden tint- en tintelingen!
Dat groen, dat groen! die duizend groenen,
die nederhangen in festoenen
en door de biezen over 't gras
al grauwer, grauwer, loopen, loopen
om aan het overzijdsch gewas
zich hel aan heller groen te knopen!
De waterlelies rozig-wit,
de boterbloemkes, o zoo geluw,
staan op van hunne natte peluw
en zoeken waar de zonne zit.

Ti ó ti ó

ti-ti-ti ó

ti-ti ti-tiet!

daar schettert en schiet,
uit alle kruinen, uit alle tronken,
hoog in de lucht en laag in het riet
met korte roepen en lange ronken

wi ó wi ó

wi-wi-ti-wiet!

en weg en weder
en op en neder
een duizendstemmig uchtendlied.

En vraag niet waar ze vliegen of springen :
Ze zijn er, ze zijn er, ze zijn er, en zingen !

Het kettert en schettert

van bij en van ver,

en klettert klabettert

van eerst en van her.

Ze scheppen en gieten al schuifelen, schuifelen,
lijk water bij emmers, lijk graan bij ruifelen !

Gil, gil op gil !

nu tieren en tuiten

de kleine schavuiten

luidschreiend en schrill,

en ruiten

rammelen,

bin-bin-bon-bammelen,

naar onder met rinkend geril...

dan stiller weer, stil...

Tsiep tsiep ! doen de musschen,

de meezen : ti-tiee !

de merel daartusschen

fluit mannelijk mee.

De nachtegaal, hoor ! Al trager trekkend
daar zwelt een zware en laatste toon,
zachtslepend lang en langzaam rekkend,
gemeten schier en eendlijk schoon !
Het is alsof de boomen spreken

en tranen, tranen, tranen leken
uit elke kroon.

Doch snijdend weer snapt het
en piept het en klappt het
en raast het dooreen;
en erger nog gaat het
en doller nog slaat het

dan voor en voorheen ;
en boven, dáarboven, ti-ti-ti-tieren
lierlieren, lierlieren,
de leeuwerks die hooger den hemel inzwieren
zoo heerlijk alleen.

De boschjes die met elkander ijveren
de boschjes alle twee,
ze slingeren, slaan en schijveren
de klanken over de wee !

De bloemen fluisteren tooverwoorden,
en 't beekje, vol tot aan zijn hooge boorden,
trilt rimplend mede in 't wonderlijk geschal,
en mengt
en brengt

de duizenden akkoorden
te saam tot éenen rythmenval...

Nu waar 't een lust
zich ruggelings op 't water neêr te leggen,
en, in die rust,
te luisteren naar wat de vogels zeggen !

OP DEN WEEFSTOEL.

Zit ik op mijn stoeleke,
Tiek, tak, tiek,
En speel ik met mijn spoeleke,
Tiek, tak, tiek,
Dan denk ik aan mij tjoeleke,
En zing me zot en ziek!
Tiek tak, tiek tak, tiek tak tiek.

Weef ik aan mijn webbeke,
Tiek, tak, tiek,
Ik doe 't al voor mijn kebbeke,
Tiek, tak, tiek,
Ze snatert als een snebbeke,
En bleust gelijk een kriek!
Tiek tak, tiek tak, tiek tak tiek.

Lever ik mijn lappeke,
Tiek, tak, tiek,
Ik koop heur mantelkappeke,
Tiek, tak, tiek,
We trippen van het trappeke
En dansen op muziek!
Tiek tak, tiek tak, tiek tak tiek!

DEN AVOND ZIJGT ALS ZEGEN.

Den avond zijgt als zegen
Om heide, weide en zand.
Vaag worden al de wegen,
Eéndonker met het land.

De grijze verte nadert
Onhoorbaar, kalm en zacht;
In 't blauwende gebladert
Daalt stille vredenacht.

De hemel heeft zich rustig
Om de aarde heengeveld,
En zoent haar nu wellustig,
In zwijgende eenzaamheid!

SCHOONE NACHT.

Schoone nacht! De sterren
Liggen op de lucht;
Door de donkre sperren
Ruischt niet één gerucht.

Wonderzoete geuren
Walmen uit de wei;
Beek en wilge treuren
Duister alle bei.

Vager zijn de verven
Al in één gebracht,
Alle levens sterven...
Droeve, schoone nacht!

HEMELSCHE LIEFDE.

Hel is de liefde die licht in mij,
hel is de liefde,
hemelsche liefde!

Berg nu voor eeuwig de zon voor mij,
hel is de liefde,
heller dan zij!

Breed is de liefde die bruist in mij,
breed is de liefde,
hemelsche liefde!

Dood nu de bronnen des levens in mij,
laat mij de liefde,
en 'k leef er bij!

Sterk is de liefde die werkt in mij,
sterk is de liefde,
hemelsche liefde!

Leg nu den last van een wereld op mij,
sterk is de liefde,
ik draag hem blij!

HET PUIDEKEN.

Geen kloefe en kletst er
In 't krakende kruid,
Of plompe, daar pletst er
Een puideken uit.

Het dompelt in 't water
Zoo pootig te per,
En een kringetje gaat er
Een voetje ver.

Het schiet hem zoo stille
En het rept meteen
Zijn buik en zijn bille
En zijn achterbeen.

Het strekt hem en strijkt en
Hoe dieper het duikt,
Hoe lomper het lijkt en
Hoe dikker gebuikt.

Het sribbelt en strevelt
En eer ge 't ziet,
Daar kruipt het en krevelt
In 't roerende riet.

En maak maar gedruisch en
Stampt maar 'ne keer ;
Het zit in zijn kluis en
't En toont hem niet meer !

IK BEN VAN DEN BUITEN.

Ik kreeg van mijn ouders
Van ieder mijn part ;
Van vader mijn schouders
Van moeder mijn hart.
Ik vocht om mijn stuiten
Met zuster en broer :
Ik ben van den buiten,
Ik ben van den boer!

Bij d'eigensten pachter
Eerst koeier, dan knecht,
Mijn klakke van achter,
Mijn hoofd immer recht,
Zoo dien 'k om mijn duiten
En teer op mijn toer :
Ik ben van den buiten,
Ik ben van den boer!

Ik zout en ik zaaie,
Ik eg en ik ploeg,
Ik mest en ik maaie,
Ik zweet en ik zwoeg,
Ik klets op de kluiten
En glets in de moer :
Ik ben van den buiten,
Ik ben van den boer!

En hebben de zeisens
Gezinderezind,
De mallende meisens
De wagens gepint,
Dan zit ik te fluiten
Van boven op 't voer :
Ik ben van den buiten,
Ik ben van den boer!

KOOLZAAD.

Hoe geel, hoe geel, hoe geel,
het blinkend koolzaadveld,
met al die gouden kruiskes,
met al dat gouden geld!

Het is al zon, al zon,
al zuiver zonnigheid,
dat zich door al de truiskes
op heel de breedte breidt.

Het groeit dáar in den grond,
het stijgt uit elken steel,
en borrelt uit de buiskes
zoo geel, zoo geel, zoo geel!

De bietjes zuigen 't zeem
het suiker van de blom,
en dragen 't naar hun huiskes
en keeren wederom.

De bietjes zijn der geern
de bietjes zijn der veel,
zoo krielend als de kruiskes
en geel, en geel, en geel!

MIJN LIEFJE IS ZOO OOLIJK.

Mijn liefje is zoo oolijk,
Mijn liefje is zoo fijn;
Zoo vrij en zoo vroolijk
Geen lievekes zijn.
O wietla, o wietla,
O wietla zoo fijn!

Haar handje is bevallig,
Haar handje is zoo fijn;
Het moet zich zoo mallig
Met garen en twijn!
O wietla, o wietla,
O wietla zoo fijn!

Haar voetje is zoo zwierig,
Haar voetje is zoo fijn;
Het steelt u zoo gierig
De dartlende dijn.
O wietla, o wietla,
O wietla zoo fijn!

Haar mondje is zoo honnig,
Haar mondje is zoo fijn;
Zoo weelderijk wonnig
Verlustigt geen wijn.
O wietla, o wietla,
O wietla zoo fijn !

Haar borstje is zoo mollig,
Haar borstje is zoo fijn;
Het beurst u zoo bollig
Het keurs van satijn.
O wietla, o wietla,
O wietla, zoo fijn !

Is 't alles zoo pertig,
Is 't alles zoo fijn,
Ik hoop, openhertig,
De rest zal 't wel zijn.
O wietla, o wietla,
O wietla zoo fijn !

HET VLAS STAAT IN DE BLOM.

Het vlas staat in de blom,
Al groen en blauwig,
En 't windje vliegt er om
Zoo vleiend-flauwig.

De herels rechten flinks
Hun teere topkes,
En keeren rechts en links
Hun kleene kopkes.

Hoe zot en preusch ze zijn,
Elk met zijn vaantje
Van hemelblauw satijn,
Op 't groene staantje!

Hier beet een bruine bie,
En ginder, ginder,
Vlug weg en weere, zie,
Een witte vlinder!

En voort, tot waar dat blauw
En groen, in 't koren
Vol lokkend grijs en grauw,
Verloopt, verloren —

Zoo ver als omendom
Het oog kan dragen,
Het vlas staat in de blom
Te wiegewagen!

ZATERDAGAVONDKUISCH.

Het was een Zaterdagavond
En Zateravondkuisch:
Uw zusters waren aan 't schuren,
Wij moesten uit het huis.

Wij gingen in uw tuintje,
Het was er zóo wel en warm;
Wij gingen er weg en weder
Alleen en arm aan arm.

Wij keken naar al de bloemen
Die lachten uit het groen :
Roo-roze en witte lelie,
Vioolken en pioen.

Gij wist zoo goed te vertellen
Hoe alles groeide en gedeeg,
Wanneer dié boom zijn peren
En dié zijne appels kreeg.

En ik, ik horkte, horkte,
Zoo gretig als een kind;
En 't kleinste van uw woorden
Maakte mij welgezind.

Dan staakt gij het witste roosje
Al blozend op mijn borst,
Terwijl ik uw wangen streeelde
Die ik niet kussen dorst.....

Al doffer ging daarbinnen
Het plassend en krassend gedruisch;
De zon kroop bachten een balk en
Wij trokken weer in huis.

AARDEBRAND.

Omhoog en schier in 't loof verscholen
Van elzenhaag en dorenstruik,
Ontwaar ik weer den witten molen,
Met ronde kap en ronden buik.

Pal staat hij, de oude windewachter,
Scherploerend om de blakend' hil.
En houdt er op zijn rug van achter,
Nog alle vier zijne armen stil.

Verdrietig ziet hij van zijn hoogte
Om klaverdries en weideland,
Den stommen strijd van natte en droogte,
Het worden van een aardebrand.

Bleekblauwe wazig-dunne doomen
Slaan ringsom uit en trekken op,
Heel trage, trage, door de boomen,
En blijven drijven om hun top.

En even trage, trage, zinken
De grauwe lauwe luchten laag;
De naaste velden braân en blinken,
Maar al de verten kleuren vaag.

Het licht wordt flauwer, immer flauwer;
En 't hofje waar de zon in zit,
Wordt zelf al grijzer, zelf al grauwer;
Alleen de molen is nog wit.

't En wil niet waaien! zucht de wijze;
't En wil niet waaien! zucht de rook;
En al de boomen, lijze, lijze,
't En wil niet waaien! zuchten ze ook.

Doch, ei! De zonnestrallen scheuren
De nare nevelen uiteen;
Het landschap klaart in blijde kleuren;
De witte molen treurt alleen!

BEETEN.

Vlug zaaien zonne-
En windgeweld,
Een wilde wonne
In 't beetenveld.

Het waait als een webbe
En óver en hér ;
't Gelijkt een ebbe
Gezien van ver.

Aanschouw mij die tinten
Van blank en blauw ;
Die loopen als linten
Door groen en grauw.

De grove groeze
Ze licht en lutst,
En hoor eens, hoe ze
Klakkleuterend klutst.

Ze prevelt en pruttelt,
Ze kreukekraakt ;
En 't loover ruttelt
Dat loover raakt.

Nu worden de reken
Weer donker en stil ;
Het is of 't er spreken
En zwijgen wil.

REGENLIED.

De lucht is betrokken, de wind is stom,
En de regen, de regen ruischt alom.
O regen, goê-regen, wellekom!

Ei, 'tzingt en het zoekt op blad en op blom,
Als zochten er bieën naar zeem, zom zom!
O ruischende regen, wellekom!

Wie brandt er die geurige wierookgom,
En wijdt er het veld tot een heiligdom?
O riekende regen, wellekom!

Wel schoon is een blauwe hemelkom,
Doch schooner de regen die ruischt alom!
O regen, mijn regen, wellekom!

TI-TI-TI-TI-TIERE.

De lucht is blauwig, het zonneke blindt,
de leeuwerik zit er zoo leutig gezind
te ti-ti-ti-tieren,
lierlieren, lierlieren ;
Ze kijkt of ik komme, mijn kind !

Ze loert over 't haagske en zoekt en zint,
tot dat ze weer zoetjes het liedje begint
van « ti-ti-ti-tiere,
lierliere, lierliere !
Hij had er maar ééne bemind ! »

De blomkes, die ze met bleekblauw lint,
zoo vlug in heur vlottende vlechten bindt,
zijn, ti-ti-ti-tiere,
lierliere, lierliere,
roo-roze en blauw hyacint.

Ei, bind ze maar rustig, en wind en wind,
en kijk nu maar niet uw blauwe oogskes blind,
ik kom, ti-ti-tiere,
lierliere, lierliere,
ik kom om uw kussen, mijn kind!

O vlammeende leeuwerik, vlieg gezwind,
vlieg vóór, tot waar ge mijn lieveke vindt,
al ti-ti-tieren,
lierlieren, lierlieren!
Hoe waait ge niet weg in den wind!

DRIEWIELKARRE.

Een driewielkarre in drie wagenslagen :
een aalbak er op en een boever er voor;
een vos en een baai die steertevagen,
met ronkende dazen rond hun oor.

De speken kraken, de bossen piepen,
en 't heele getrek verrollebokt,
al over den hoogen, al door den diepen,
naar rechts en naar links geschud en geschokt.

De kantkorst valt gebrokkebrijzeld
onder het wiel dat schuinend draait,
en komt er weer uit gemalemijzeld
tot zand dat wolkend den weg omwaait.

Steeds verder, in 't breede spoor geschommeld,
doch zijlings op de barmen geschoord,
put in, put uit, daar bommebommelt
de karre langs 't witte karkerke voort.

Steeds verder : de peerden trekken trager ;
het piepend en kriepend gerucht verflauwt ;
en 't verre gevaarte wordt vager en vager,
vernepen naarmate de weg vernauwt.

Waar zijn nu de boever die zat op den dissel,
de donkere baai en de glimmende vos,
de draaiende wielen en 't spekengewissel,
het ronde beslag en de bultende bos ?

Onzichtbaar, onhoorbaar, gezakt en gezonken!
Alleen op den zonnigen zandweg, blijft
het logge karteel nog, zon-omblonken,
dat slepend tusschen de gersen drijft !

VAN DEN BOEVER.

Ronk-bonk, klitseklets !
Weg en wagen ouderwetsch,
Weg en kele poederdroog,
't Stroo ligt huizenhoog !

Ronk-bonk, werrie, Vos !
Loop zoo lui niet als een os,
Loop zoo lui niet als een koe,
Of mijn zwepe, toe !

Ronk-bonk, juto, houw !
't Bier is lekker in den Bouw.
Roze, Roze, een pinte bruin !
Water voor den ruïn !

Ronk-bonk, Roze, dag !
O die lonken, o die lach !
Was de boever nu maar boer
Mede moest ze op 't voer.

Ronk-bonk, klitseklets !
Meisjes minnen, altemets;
Maar het weinig dat men wint
Voedt noch vrouw noch kind.

SCHUITJESDANS.

Nauw zichtbaar zwelt
De vloed, door weidenzang gezuid,
En 't grijze Scheld
Breidt kalm zijn vlakte wijder uit.
Al hooger maar,
Totdat de branding openbreekt,
En de ééne baar
Zich rimpelend aan de and're reekt.

Voor goed begint
De lange, lange golvengang,
Traag, tegen wind,
Met korten slag en dof gezang.
Hoor, klotseklots,
Een schommelende schuimkadans!
En, plotseplots,
Zijn al de schuitjes aan den dans.

Het scheurt, het schuimt;
De bootjes steken neer en op
Hun wit-ompluimd-
En wiegelend- onvasten kop.
Vol wilde pret
Diepduiklend en weer opgegooid,
Dáár gaan ze met
Den stroom, die ringsom paarlen strooit.

Steeds vlugger wroet
De woelwind die versterkt, verscherpt,
Tot dat de vloed
Het schuimwit op den oever werpt,
En 't bevend riet
Zijn hoofdje tot de weiden vleit,
Puur van verdriet
Om al die dolle dartelheid!

OF HIJ ZAL KOMEN?

Hoe schoon de dag! Hoe spreidt het kruid
 Zijn wilde aromen!
Ei, zie maar door uw venster uit
 Of hij zal komen.
En trek maar aan dat zonnig kleed
 Door hem gekozen.
En leg voor hem een tuil gereed
 Van roode rozen.

Daar zal hij zitten, naast u neer,
 En u belonken,
En aan zijne oogen drinkt ge weer
 Uwe oogen dronken.
Gij hoort, al zijn ze nog zoo stil,
 Zijn zoete zuchten.
Gij ziet dat hij u zoenen wil,
 En kunt niet vluchten.

Hij streelt uw haren, bleekend bruin,
Kust wild uw wangen,
En op zijn schouder laat ge schuin
Uw hoofdje hangen.
Dan... Hebt gij op den aardeweg
Die stem vernomen?
Och, blijf maar van uw venster weg:
Hij zal wel komen!

KORENLOOP.

't Groen geboren
Jonge koren,
Schiet hem in den zonnelach,
Zienderooge
Recht omhoog,
Drie vier duimen elken dag.

Al de pijlen
IJlen, ijlen,
Vóór het kruipend lage kruid,
En ze stroopen
Onder 't loopen
Hunne lichte kleere uit.

Dan verflauwend,
Grijze-grauwend
Gaan ze mijde, gaan ze moe,
Hijgend, zwijgend,
Nederzijgend,
Naar den heeten zomer toe.

Oud geworden,
Goud geworden,
Ei, daar liggen ze overhoop,
En nog spreken
Ze in de reken
Van den lastig-langen loop!

DIEP IN HET KOREN.

Diep in het koren
Daar gaat er een lied;
Die 't niet wil hooren
Die luistere niet.

Griet hing aan Doren
En Doren aan Griet.
Diep in het koren
Daar ging er een lied.

Ginds in de voren
Wi-wi-ti-wiet-wiet!
Diep in het koren
Daar ging er een lied,

Spoedig aan 't sporen
En alles doorspied;
Diep in het koren
Daar ging er een lied.

Doren was voren
En achter was Griet;
Diep in het koren
Daar ging er een lied,

't Spoor was verloren,
Maar... wi-ti-wiet-wiet....
Diep in het koren
Daar ging er een lied.

WIT BETJE.

Wit Betje gebonden
aan koord en paal,
weidt, ronden op ronden,
zijn kantje kaal,

Het schart en krabbelt
zoo danig en dol,
en knaagt en knabbelt
zijn buikske vol.

Het staat er te kroppen,
en terdt meteen,
op de uiterste toppen
van zijne teen.

Het velt, alvorens
het verder drit,
zijn kop en zijn horens
en bukt in 't wild.

Bee, bee ! Nog een mager
klein beetje gestekt,
dat korter en trager
in 't muilke trekt.

Dan néer op zijn knieën,
daar bidt het bedaard,
zijn litanieën
in zijnen baard.

ALABA!

Alaba!
Alaba!
Blesse, Blare,
Kalf en koe,
Voort te gare,
Toe!

Alaba!
Alaba!
Warme wachten,
Stal en stroo;
Van de grachten,
Roo!

Alaba!
Alaba!
Braver, braver,
Rep je nu!
Uit de klaver,
Ju!

Alaba!
Alaba!
Sterre, u slaat er
't Kalf te zwaar;
'k Zie 't, ge gaat er
Naar.

Alaba!
Alaba!
Lies wacht Deesten
Aan de poort:
Toe, mijn beesten,
Voort!

OVERTROKKEN LUCHT.

Zwartgrauwe wolken wegen
Uit lage luchten;
Gezapig zijpt de regen
Op al de vruchten.

De korenaren wiggelen
Zwaar weg en weder,
En dikke droppels biggelen
Hun stekels neder.

De beeten, waar een bijze
Zoo wild in klatert,
Ze lutsen lijze, lijze,
Blauw overwaterd.

De klaargeblomde klaver
Zoo schetterkleurig,
Ze ligt nu met den daver
En dobbert treurig.

De zadenvolle bollen
Die 't vlas omtoppen,
Verrillen en verrollen
In 't droevig droppen.

Er waait een klagen, weenen,
Een ziekelijk zuchten,
Altoos en allenthenen
Door al de vruchten.

ZOMERNACHT.

In manelicht en schaduwzwart,
Stil lachen de velden mij liefde in het hart,
 En teedere, teedere droomen.
De molen monkert op den dam,
En kruinen zingen om den stam
 Van duizend sperreboomen.

De hemel is zoo blauw als uw oog,
Zoo rein als uw ziel en hoog, zoo hoog!
 En o! ik wou er in vliegen!
Nu moet, nu moet een nachtegaal,
Een helle, blijde nachtegaal,
 Mijn wilde weelde wiegen!

Nu moet het klinken uit elke sper,
En helmen, helmen, jubelend ver,
 Tot aan uw huis in de delling.
Het geurt, het bloemt, het zomert in mij,
En mijn kwelende ziel wil los en vrij
 In een wonder wonnige welling.

Doe dicht uw venster, mijn zuster, mijn bruid,
Geen nachtegaal zingt en uw liefste is uit:
Zijn voetstappen kunt gij niet hooren.
Mijn engel kusse uw oogen dicht
En fluistere u mijn liefdedicht,
Heel lijze, lijze in de ooren.

DE·BLOEM·DER·HEIDE

DE BLOEM-DEKHEID

DE BLOEM DER HEIDE.

I.

De dauw des hemels valle
omdat ik min!
De bloemekes gaan alle
den blijdag in.

Sprei vlug, o vlugge vlinder,
uw vlerkjes op;
en vlieg en tuimel ginder,
van knop tot knop.

Mijn hartje vliegt al verder,
voorbij, voorbij!
Daar staat mijn lieve herder
en wacht op mij.

Het lied des leeuwerks schalle
omdat ik min!
De bloemekes gaan alle
den blijdag in.

II.

Ik hoor haar kleet van zijde,
haar ruischend kleet.
De bloemen buigen blijde,
waar dat zij treedt.

Ei, dochterkes der steden,
ei, ziet haar aan.
Is zij vol sierlijkheden
en welgedaan?

Zij is een bloem der heide,
vol pereldauw!
Zij is een bloem der heide,
haar oog is blauw!

De morgenvogels zingen
om haren dag.
Lijk bottekes die springen,
zoo is haar lach.

III.

Hoe heet zij, uw gespele,
hoe is haar naam?
Als honing mijner kele
zoo aangenaam?

Hoe heet zij? vraagt mijn moeder,
O zeg het, zoon.
Hoe heet zij? vraagt mijn moeder,
en : is zij schoon?

— Lief heet zij mijn gespele,
lief is haar naam.
Als honing uwer kele
zoo aangenaam.

— Hoe zal ik haar dan noemen?
Hoe zal ik, zoon?
— Zij heet lijk al de bloemen
en is zoo schoon!

IV.

Ginds houdt hij in de weide
alweer de wacht.
Hij heet mij bloem der heide
en kust zoo zacht.

Hij maakt door schoone zangen
zijn liefde kond,
en al de bloemen hangen
hem aan den mond.

Geen tortel in de lorken
roept: roekoedoe.
De nachtegalen horken
stilzwijgend toe.

O wind, die in de fleuren
der weide speelt,
omgeef mij met uw geuren:
mijn herder kweelt!

V.

Omzet u rings met tulpen
en hoor mijn zang. —
Mijn bloemeken, zachtfulpen
is uwe wang.

Uw voorhoofd is doordronken
als van de sneeuw,
waarmeê de bergen vonken
van eeuw tot eeuw.

De zwanen zwaaien pluimen
om uwen hals,
gewasschen in het schuimen
des watervals.

Zoo vlug als die der hinde
is uwe voet;
als schaduw van de linde
uw mild gemoed.

VI.

Mijn arm hield hem omslagen
om hals en hoofd,
en al wat ik kon vragen
heeft hij beloofd.

Mijn zusters, met sieraden
hebt gij genoeg.
Hoe zoudt gij dan nog raden
wat ik hem vroeg?

Geen goud-gewrongen banden
voor arm en hals.
Zijn hoofd daar, in mijn handen,
was meer dan all' s.

Maar al zijn liefde en leven,
al wat hij had,
dat moest hij gansch'lijk geven,
dat wilde ik, dat!

VII.

Waar dwaalt gij, mijn beminde,
zoo af en toe?

— Ik ga, tot ik u vinde,
mijn voeten moe.

Ik ga tot aan den heuvel
en heuvelblauw :
Daar kust het windgekeuvel
zoo wonnig flauw.

Ik ga tot bij de beken
waar ge u in ziet:
Wit-zilv'ren druppels leken
van lisch en riet.

— Waar dwaalt gij? vraagt de linde,
zoo af en toe?

— Ik ga, tot ik u vinde,
mijn voeten moe!

VIII.

Ik heb een drank genomen
die ruischt en redt,
en zie u komen, komen,
tot vóór mijn bed.

Als die der tortelduiven
uwe oogen zijn;
blauw-vochtig als de druiven,
vol liefdewijn.

Uw lippen zijn ontluikend
als rozeblaau;
twee rozeblaau die ruikend
half openstaan.

En uit uwe oogen spruiten
mij lust en licht.
En op uw lippen sluiten
de mijne dicht.

IX.

De stijve beukenstammen
zien bloedig rood,
en al de bergen vlammen
in zonedood.

En hoor: de herders spelen
hun laatste lied.
De nachtegale kwelen :
vergeet mij niet.

Als ik eens, kleine, sterven
en scheiden moet,
dan zal geen berg zich verven
met zonnebloed.

Geen nachtegaal zal klagen,
geen herderstem.
Mijn brekend oog zal vragen
naar hem ! naar hem !

X.

De gure winter mildert,
de beken vloeï'n,
met zonnebloed geschilderd
de rozen bloei'n.

De duivekes roekoeken
reeds omendom.
Ik zie mijn bloeme zoeken :
Mijn tortel, kom.

Ik zie mijn bloeme dwalen
van oord tot oord :
Hebt gij de nachtegalen
nog niet gehoord ?

De wind zit in de aromen
der weidefleur.
Als ik te nacht zal komen
doe op uw deur !

XI.

De herder, dien ik beide,
kom weer te nacht.
Hij heet mij bloem der heide
en kust zoo zacht.

Mijn tortel, duik den havik,
uw witte kuif.
Met mijne liefde laaf ik
u, dorstge duif,

wel duizend duizend-werven
te kust en keur.
De rozen zullen sterven
bij kussengeur.

En wilt gij, mijn beminde,
al weder heen,
met mijne liefde binde
'k u rond mijn leen.

XII.

Door breede wolkenscheuren
lucht ster op ster ;
Getrouwe, wil niet treuren,
hij is niet ver.

Is hij niet ver de herder,
dien ik bemin ;
Is hij niet ver, mijn herder,
ik laat hem in.

Mijn tranen zal hij droogen
met zoen op zoen.
Om mijn gebroken oogen
zal hij het doen.

O dat hij immer scheid,
dien ik bemin !
Dan gaat de bloem der heide
den blijdag in !

ZOMERVLAAG.

Regen en hagel al dooreen !

Ruischend
en bruischend
in eens beneen,
klettert,
en spettert
het steen op steen.

Gruisdikke dansen de beiers in 't rond,
en plekken
en dekken
den grauwen grond.
Goten gieten
water en schuim ;
greppen groeien
ongestuim ;
vlieten
vloeien
rustig ruim.

De regen valt schuiner,
de hagel houdt op ;
de grond wordt bruiner
bij elken drop.
't Plankiertje ligt nog dik beleid
met korrelronde wittigheid,
die bleeker,
weaker,
saamgepakt,
fleeuw wegdooit waar een zool in zakt.
Het water kruipt
en krimpt al lager ;
de regen druipt,
maar trager, trager.
Heisa ! daar zijn de jongens ! Hop !
De broeken op !
Blootbeende
en druistig, dretst
en plast en pletst,
er een de
bende voor, in 't water.
De zonne schingt en licht om hun geschater.

RING-KING.

Hoort gij dien ronk van ijzer,
 Ring-king,
Nu luider en dan lijzer,
 Ring-king?
't Is in die smisse, ring-king-king,
 Dat ik te vrijen ging.

Het aanbeeld spuwde gensters,
 Ring-king;
Een meisje wiesch de vensters,
 Ring-king;
En ik vergat den ring-king-king
 Alom dat lieve ding.

Ik volg'd 'heur in de kamer,
 Ring-king;
Daarnevsn viel den hamer,
 Ring-king;
De vader smeedde, ring-king-king,
 Zijn dochterken nen ring.

Hij smeedd 'hem dat hij vaste,
Ring-king,
Op mijnen vinger paste,
Ring-king,
En dat er, met een ring-king-king,
Zijn dochterken aan hing.

Nu dicht ik voor mijn vrouwke,
Ring-king,
Een aardig douw-douw-douwke,
Ring-king,
En zie, 't is van den ring-king-king,
Dat ik heur wieg Lied zing.

IN DE GLOEIING.

Vol smoren en vol smook
Ligt de aarde rings te stoven,
En duikt met dikken rook
Den geluw-rooden oven.

Het blaakt, het vunst, het sment,
De bladeren verbruinen;
En, langzaam afgebeeld,
Zikzakken al de kruinen.

Zie! Veld en wei doorstaan
Een schrikkelijke gloeiing,
En knop en vrucht vergaan
In een gemeene schroeiing.

Gebloemte, gras en klaver,
Besterven 't flets en fleeuw;
Alleen de witte haver
Draagt hoog haar zomersneeuw.

Doefdof, als met een zucht,
Ontbrandt de roode terwe,
En laait nu met de lucht
In ééne vlammenverwe.

De dag, die rood begon,
Zal rijpend nog verrooden,
En t' avond lacht de zon
Op duizend stille dooden.

OP HET STUK.

Dzing-rusch. De zonne bijt.

Dzing-rusch. De pikke snijdt.

Het koren gaat over, de snede gaat over,

De kelen zijn heescher en de ooren zijn doover.

Dzing-rusch. Alhier, alhier!

Dzing-rusch. Een zeupe bier!

De boer is een belover.

Dzing-rusch. Mijn pikke schaart.

Dzing-rusch. Mijn vinger blaart.

We druipen van 't zweet en de zonne steekt felder,

We beulen ons dood voor wat pap en een pelder.

Dzing-rusch. Alhier, alhier!

Dzing-rusch. Een zeupe bier!

't Is koelder in den kelder!

Dzing-rusch. 't Is in akkoord!

Dzing-rusch. Gevierig voort!

En neerstig maar, zonder te morren of mikken,

Gebogen, eenbarelijk pikken is pikken.

Dzing-rusch. Alhier, alhier!

Dzing-rusch. Een zeupe bier,

Of anders wij verstikken.

Dzing-rusch. Het wordt zoo laf!
Dzing-rusch. Dien hoek moet af!
Dan dansen en draaien de tierende koppels
Een hoepsaderiere op de stekende stoppels.
Dzing-rusch. Alhier, alhier!
Dzing-rusch. Een zeupe bier,
En 't avond elk twee droppels!

ZWARTGROENE POPULIER.

Zwartgroene populier,
Die in de zonne klettert,
Wat wil dat wild getier
Daar uwe kruin van schettert?

Wat heeft er dan met haast
Zoo dievelings vergaderd,
En rept en roert en raast
In 't ronkende gebladert?

Daar woelt en walewiept
Een wereld kleine gekjes,
En piepe-tsiepe-kriegt
Met schrille snebberbekjes.

Metéén een dof gezoef,
Bij poozen aan 't versterken,
Door, hier en daar, een roef
Van openslaande vlerken.

Al vogels, links en rechts,
Die, snoepend, ondertusschen
Pikpikken als de spechts,
En moorlen als de musschen.

Al vogels in uw muit
Fliefladdrend op en neder :
Geen eentje valt er uit
Of toont me kop of veder.

Doch langer niet, o boom,
Verdraagt gij al dat leven ;
Gij schiet uit uwen droom
En al uw bladjes beven.

Gij schuddebolt en... schuift !
Al schreien en al schreeuwen,
Neer uit uw kruine, stuift
Een dikke duizend spreeuwen.

'T LIED VAN BACCHUS.

Men hoort in onze kerke
Den paster met zijn preek:
Dat elk zijn ziel versterke
Door vasten, week op week.
Maar hier, waar 'tlied van Bacchus klinkt,
Is 't beter dan in 't sermoen.
De hemel drinkt en de aarde drinkt,
Hoe zouden wij het niet doen?

De mannen en de vrouwen
Scheidt men er niet vaneen ;
Want alle die wil trouwen,
Mag vrijen, naar ik meen.
En 't meisje, dat een oogje pinkt,
Krijgt van haar lief een zoen.
De hemel drinkt en de aarde drinkt,
Hoe zouden wij het niet doen?

Hier hebt gij geen miserie
Om alles te verstaan ;
Het slot van elk misterie
Draait open als een kraan.
De glazen op ! God Bacchus schinkt,
Zijn hoofd is al één groen !
De hemel drinkt en de aarde drinkt,
Hoe zouden wij het niet doen ?

O LIEVE.

O lieve, laat uw zuchten zijn,
En woel in weelden !
De schaduw boordt met zonneschijn
Haar bonte beelden ;
De merel merelt in het groen
Haar lieve lusten,
En al de jonge blaren doen
Alsof ze kusten.

O zie, de zomer bloemt en bloeit
Vol klare kleuren ;
De wijde weide glanst en gloeit
Vol warme geuren ;
De zaden bobbelen op het kruid,
De vlinders krielen ;
Het leven ademt leven uit,
De zielen zielen !

Kom, lieve, en laat een kus, een lach,
Uw tranen droogen;
Laat blijde blauwen als de dag
Uw blinkende oogen.
Kom meê, kom mede, kom, wij gaan
Langs gouden wegen,
Waar alle zonnen ondergaan
Den avond tegen.

En waait de wind in zwaren nacht
Door zwarte boomen,
O zijg aan mijne zijde zacht
Om zoet te droomen.
Ik zal u hangen om den hals,
En waken, waken...
En niets en zal uw mondeke als
Mijn lippen raken.

IN DE DREVEN.

De middagwolken schuiven,
log en eeuwig
lang gelijfd,
sneeuwig
wit, of blauw als druiven,
lager, laag : de hemel drijft....
Geel, op een wolkrand ijlings
verfraaid,
zit schrijlings
de zon, die licht en laait,
en door de holte
zijlings
een volte
vuren zaait.
De dreven
leven.

In 't lachend kruid
slaan al de boomen schaduw uit.
Wat eksterkopjes !
Twee, drie, vier !
Pikzwarte dopjes
Met streepjes vier !
Ze trippelen,
wippelen :

rek, rek, rek !
en tippelen,
snippelen,
bek op bek.

Opvliegend en vlugjes
weer neergeveld ;
daar gaan ze
daar slaan ze
vol koddigheid,
hun blinkende rugjes
met goud beleid.

Weer rijden ze regelmatig
en rekewijs in 't rond,
en slepen stijf en statig
hun steerten langs den grond.

Nu schijnt er een veder
een kopje wit ;
dan worden ze weder
zoo zwart als git.

Doch uit is 't geflonker :
spelensmoe,
slaan licht en donker
den hemel toe...

De middagwolken trekken
te zamen, zoom bij zoom ;
en de eksters kallebekken
ginds op een hoogen boom.

DEN AVOND IS ZOET.

Den avond is zoet als uw wangen gloeien,
Uw oogen stralen, uw lippekens bloeien;
Den avond is zoet in uw minnende macht!

Mijn lief, gij zijt schoon als die blauwende sperren,
Die dalende zon en die rijzende sterren;
Mijn lief, gij zijt schoon als een avondgedacht.

O spreken we stiller, met stemmen van kinders,
En woorden die vliegen als vlerkende vlinders;
O spreken we stiller en zoenen we zacht.

De lucht van uwe oogen met kussen te luiken,
Om weenend van weelde mijn tranen te duiken,
De lucht van uw oogen die lichtende lacht!

Aan den kelk van uw mond uwe ziel te drinken
En zalig, vanzelf in uwe armen te zinken,
Den kelk van uw mond aan mijn lippen gebracht!

O wellust, o liefde! O zoo te sterven!
Mijn bevende mond op uw lippen te ontverven!
O wellust, o liefde die 't leven veracht!

Mijn engel, wees rustig! Nu slapen en droomen,
De weiden, de wouden, de beken, de boomen;
Mijn engel, wees rustig en kalm als de nacht.

God en de sterren houden de wacht!

KIJKEN, KIJKEN, KIJKEN!

Als de winden slaan

en in de luchten zwellen,
drijven al de wolken langzaam achteraan ;
over hunne spâan

zich al de boeren hellen,
kijken, kijken, kijken, als de winden slaan !

Vliegen spreeuwen op

en gaan ze, niet te tellen,
zitten in den eenen of den andren top ;
heffend hunnen kop,

zich al de boeren hellen,
kijken, kijken, kijken, vliegen spreeuwen op !

Komt een rijtuig af,

en rinkelt het zijn bellen,
't peerdeken dat dribbelt in een lichten draf ;
strakjes even straf

zich al de boeren hellen
kijken, kijken, kijken, komt een rijtuig af.

DE KOBBE.

Haar wiel en haar speken
zijn afgeraakt ;
met sterke steken
rij-vast gemaakt.

En, dobbe dobbe,
daar gaat en slaat
de dikke kobbe
van draad tot draad.

Zij rept haar pootjes,
zij draait haren kop ;
en klimt met stootjes
haar ladderken op.

Haar zijde smijt ze
om elk sporteken om,
en rond weer rijdt ze
en keert weerom.

Dus zonder garen
en zonder twijn,
spant zij haar haren
netteken fijn.

Dan kruipt ze te midden
van haar gespin ;
en zit er te bidden
voor haar gewin.

KUIPERTJEN KUIPT.

Ton, ton. Een glaasje bier,
 Kuipertjen is hier!
Kuipertjen kuint
 Een vat-vat-vat,
Zuipertjen zuipt
 Hem zat.

Ton, ton. De duigen net
 Neffens een gezet.
Kuipertjen kuint
 Een vat-vat-vat,
Zuipertjen zuipt
 Hem zat.

Ton, ton. Het gat er in!
 Buiten dicht en bin!
Kuipertjen kuint
 Een vat-vat-vat,
Zuipertjen zuipt
 Hem zat.

Ton, ton. Een band er op,
Kloppe kloppe klop!
Kuipertjen kuint
Een vat-vat-vat,
Zuipertjen zuipt
Hem zat.

Ton-ton. Draai op de kraan!
Kuipertjen heeft gedaan.
Kuipertjen kuint
Een vat-vat-vat,
Zuipertjen zuipt
Hem zat.

AAN 'T LABEUREN.

Onder grijzen overhang,
altijd drooger, altijd droever,
één van lijn en één van gang
peerd en ploeg en boever.

Rechtevoorts en diep genoeg
steekt de man zijn voor tot tenden,
daar hij langzaam peerd en ploeg
weer zal ommewenden.

Door den kouter afgeveurd,
slaan de schellen op de schellen,
dat de bouwlaag, omgebeurd,
zwart begint de zwellen.

En zoo gaat het, jutojuk !
altijd droever, altijd drooger ;
t' avond ligt het heele stuk
schier een voetjen hooger.

HERFSTWEE.

In reke
langs de beke
en lijk bijeengevlucht,
vol schamelheid en schaamte,
geraamte bij geraamte,
de boomen in de schemerlucht.
Hoog rijzen ze in hun rildheid
die reuzen, bronzig-bruin,
en steken vol gestildheid,
lijk stommen, kruin bij kruin.
Hun breede voeten
duiken ze in het boordevolle bed
der beeweggaande wateren, die met
een lagen, tragen zang, hun hooge smert verzoeten.
Grauw omendomme ligt de wee
die 's zomers groenegroeiend deinde,
en zong gelijk een zachte zee,
geluidloos in een weedom zonder einde!
Geen kalfjes rond een luie koe
die hippewippend huppelen ;

geen koeier kerft een wilgeroe
tot wisschen en tot knuppelen.
Alleenig ligt het gers nu, moe
en tenden tot bestervens toe,
vol dikke matte druppelen.

En lijze, onhoorbaar haast,
doch zichtbaar aan den drijf der avonddoomen,
blaast
een doodenadem nog een looverke uit de boomen,
rolt het, glazig-nat en nersch,
alover 't streuvelende gers,
tot in de biezen die de beek omzoomen ;
en laat het dan,
gevallen van
het laagste lisch, heel langzaam boven 't water
(stroomen.

HOORT GIJ DEN EIK?

Hoort gij den eik, o bloote boomen?

Hij ruischt daar, zwaar en zwart.

Hij ruischt vol donkere droomen,

De boom van mijn hart.

Zijn stam is rond, zijn kruin nog ronder;

Zijn schors is ruw en hard.

Hij plooit noch boven noch onder

De boom van mijn hart!

Waai stout, mijn eik, alover 't bloode

Uw hooge vreugd en smart;

Gij, levende onder de doode,

Gij, boom van mijn hart!

Het ruischt te nacht door mijne ziele

Wanneer gij zingt en sart.

Val op mijn hoofd als ik kniele,

O boom van mijn hart!

LEUS.

Waar zielen krachten zijn en krachten daden worden,
Waar uit het stoute brein een wondre wereld stamt,
Waar groote menschen slaan en stormen uit hun orden,
Gelijk, ten bergtop uit, de bergenziele vlamt —

Waar felle boodschap brandt uit goudgevuurde borden,
Waar roode razernij op zwarte muren ramt,
Waar heldenhanden hoog het heldenzwaard omgorden,
En naberouw noch spijt den stijven arm verlamt —

Daar staan wij, eigenvast, geschoord op beide voeten,
Getroost met onzen kop ons koppigheid te boeten,
En lachen op die spuwt en spuwen op die lacht!

Daar staan wij, taai en trots, bij-zelf-genade-vorsten,
Die durven, één alléén, wat duizenden niet dorsten,
En zwaaien door den wind de losse vaan der kracht!

GEEN LACHJE KAN MIJN LIJDEN SUSSEN.

Geen lachje kan mijn lijden sussen,
Geen lachje mild ;
Ik wil het op uw mond uitkussen
Almachtig wild.
Dan zal ik gaan mijn verre gangen
In heilgen vree,
En dragen liefde en liefdelangen
In 't harte mee.

De winter zal zijn weedom waaien
In 't kranke bosch;
En zuchtend gele blaren zaaien
Op 't grauwe mos;
Dan zal ik klagen in die klachte
Mijn liefdelied,
En gij zult weenen bij het zachte
Vergeet mij niet !

Weer zullen zomernachten zingen,
Met stille stem,
En gij zult van den bedde springen :
Daar hoor ik hem !
Dan zal ik komen en u vinden,
Voor uwe deur,
En bloemen in uw haren winden,
Vol kussengeur.

DE WACHTENDE.

Hij kwam wanneer de zwaluwen komen,
Alover de zee uit het land van het licht.
Hij kwam als de lente in de bottende boomen
En voerde de zon in zijn aangezicht.

Gelijk de morgen, uit nacht geboren,
Zoo brak in stralen zijn oogenbruin ;
Zijn baard had den glans van het gloeiende koren,
Zijn stem was de wind in de sperrenkruin.

Hij drukte mijn hand en hij zoende ze later,
Hij was mij een god en hij wilde mij goed.
Hij hing over mij als de wilg over 't water,
En prentte zijn beeld in mijn droomend gemoed.

Ik heb hem bemind lijk de donzige zwanen
Den vijver beminnen die blauwt met de lucht:
Hij loeg in mijn lach en hij schreide in mijn tranen,
Hij zong in mijn lied en hij leed in mijn zucht.

O als hij mij wiegde op die zangen vol weelde
Die smolten als 't rood van den avondstond,
't Was of in mijn hartjen een nachtegaal kweelde
Of 't rozen regende uit zijnen mond.

Een kleverend veil aan den kloeksten der eiken
Geleid door zijn liefde, gesterkt door zijn kracht,
Dacht ik met hem aan dien hemel te reiken,
Die wijkende lonkt en verwijderend lacht!

En toen... hij kuste mij zachter en zeide :
« Als de zwaluwen komen, keer ik terug! »
Sinds treur ik ontkleurd als een wintersche weide,
O vlogen de zwaluwen nog zoo vlug!

Mijn lief is daarheen en hij kan me niet hooren
Wanneer ik mijn leed aan de wolken klaag ;
Mijn stemme gaat wild in de wind verloren :
De zwaluwen komen nog niet vandaag!

De velden zijn braak en de sperren zijn duister,
Geen bladje dat priemt uit de dorenyaag.
Ik lig in mijn venster, ik lonk en ik luister :
De zwaluwen komen nog niet vandaag!

Flauw ademt de wind, dun zijpelt de regen,
De weiden liggen zoo nat en zoo laag.
Ik ga langs de morsige, donkere wegen :
De zwaluwen komen nog niet vandaag.

De hemel is doodsch, zoo doodsch als mijn herte,
De zon blijft schuilen, de wolken zijn traag.
Ik klim op den heuvel en schouw in de verte :
De zwaluwen komen nog niet vandaag!

O lente, o zonne, o botten der boomen,
O zwervende zwaluwen, keert terug!
Mijn lief keert weder als gij zult komen!
O vlogen de zwaluwen nog zoo vlug!

RAPEN.

Geel uitgeslagen
Daar ligt het loof,
In lage lagen
Heel doodsch en doof.

Verslensd, versleukerd,
Geplet en plat,
Verknakkekneukerd
Hangt blad op blad.

De bollen bulten
Half-in, half-uit,
Hun knollen, knulten,
Hun haar en huid.

Al wit, somtijden
Gepokt, geplekt,
Met groene zijden
Waar rood uit blekt.

Zoo doen ze, dunnend
Van dag tot dag,
Niet luid meer kunnend,
Hun stil beklag.

En met de koude
In 't aangezicht,
Trekken ze 't oude
Groen mutseke dicht.

ZIELARMOEDE.

Mijne ziele wankelt,
treurig, troosteloos ;
hóóg, geen vonk die sprankelt,
laag, geen enk'le roos.

Duister zijn mijn dagen,
droevig, koud en kort;
mijne morgens klagen
dat het avond wordt.

Hoor, de winden stormen
door het bruine loof !
Aan de vuigste wormen
wordt de rijkste roof !..

O, te kunnen kijken
in zijn diepste hart,
en niet weg te wijken
met de diepste smart !

Zich een man te zweren,
hoofd en hand omhoog,
en geen oog te weren
van een anders oog!

Heel zijn jeugd te joelen
in een hel akkoord,
en verrukt te voelen
dat een God ons hoort!..

Ach, mij is dat leven
uitgedaan en dood.
Hemels wou ik geven
en ik heb geen brood.

Kinderen der armen,
gij, die lijdt en lacht,
laat mij u omarmen
als een zieke zacht.

Komt, ik ben uw broeder,
schamel, blood en klein..
Komt.. mij kust een moeder,
en die ook is rein !

SNEEUW.

Vlokken, vlokken, vlokken
gesteven schuim,
met scheuten en schokken
door 't ruim.
Ze zakken
bij pakken,
en als er wind in zit,
waaien ze, waaien ze,
draaien ze, draaien ze.....
de lucht is donker van wit.
Eenbarelijk buien !
De grond wordt zat,
en dikker kleven de kuien,
wat.
Ze leven
die losse wittigheem ;
ze wervelweven
ondereen,
een kleed waarmede ze de aarde kleen.

Er ligt al een deksel van vlekkeloos laken,
gericheld,
geticheld,
op al de daken.

Het wordt een stiller een warmer weer,
en zachter zijgen de zieltjes neer.....

Het vloggewiegel
sterft teenemaal.....

Een zonnestraal
loopt glinsterend door den speierspiegel ;
en geen beweging, geen geluid :
de zwarte boomen springen uit !

DE ZWINGEL.

Roef, roef,
De winter waait,
Roef roef!
De zwingel draait.
Een krote plakt aan 't muurke
Van 't witsnieuwe ovenbuurke.
Roef, roef,
De zwingel draait zoo droef!

Roef, roef!
Rep been en arm!
Roef, roef!
Het volk is arm!
Mijn vader heeft gezwingeld,
Zijn lijf in bloed gesingeld.
Roef, roef,
De zwingel draait zoo droef!

Roef, roef!
Mijn vaders stem!
Roef, roef!
Ik vlieg naar hem...
Mijn doode vader, vrede,
Mijn hart verstaat uw bede!
Roef, roef...
De zwingel draait zoo droef!

AAN MOEDER.

Vaak — als een man die ver en moegezworven,
Door zomer, zon, door winter en door wind,
Zijn ouden dool-lust eensklaps ziet verdorven
En aan zijn haard eerst vredesvolheid vindt —

Voel ik, die vrijheid wilde en heb verworven,
Verwegen gaande waar geen weg begint,
Mijn zucht naar luider leven zacht gestorven,
En aan uw zijde word ik weer een kind.

Dan beeft mijn blik in de over-kalme reinheid
Die licht-en troostvol uit uwe oogen trilt,
En al de stormen van mijn harte stilt.

Dan, dan ja voel ik eensklaps al de kleinheid
Van wat de wereld heerlijk heet en groot,
En niets zoo schoon als rust op moederschoot.

BOSCHKANT.

De zonne trekt den witten winternevel
Met laaie steken langzaam toe.
Een schaduwtoeren loopt van elken gevel,
Van elken boom een schaduwroê.

In honderd plassen zie 'k een hemel vlammen,
En uit het blinkend waterlood,
Steekt bont het bosch zijn dikgetakte stamme.
Naar boven en naar onder bloot.

Het kranke kruidje, moe van 't lange sterven,
Hangt dor, versteven, stuipestil,
En spiegelt nog zijn doodgebruinde verven
In 't water daar het rusten wil.

Er krast en valt een kraaie van de boomen,
Zwikkwijmelt neerewaarts, vertraagt,
En dompedommelt, door de dunne doomen
Der zilvren verten uitgevaagd !

HERINNERING.

Ik zie me nog ijlen, door regen en wind,
Met den hoest van een kranke en de haast van een kind.

Ik zie me nog ijlen tot onder uw dak,
En hoor nog uw mond en het woord dat hij sprak.

Ik zie u nog komen, ik zie u nog gaan,
Zoo eindelijk verlegen, zoo eeuwig verlaan.

O die deernis, die angst, o die jagende zorg,
Die troostvolle lach die mij tranen verborg!

O dat innige lijden, dat schreide uit uw oog,
En meer dan mijn smart mij tot weenen bewoog!

Hoe sloegt ge om mijn hals uwen streelenden arm,
En koosdet mijn killige wangen weer warm,

En zoendet mijn lippen en lenigdet dus
De koorts van mijn kwaal in de koorts van uw kus.

En, God! nu ik denk aan die dagen van pijn,
Wenschte ik om die liefde weer lijdend te zijn.

DORSHERSLIED.

Vlegels op, en vlugge,
Plof!

Kromt u nek en rugge,
Plof!

Niets voor 't huis en al voor 't hof!
Vlegelt dol en dof!

Beukt de vlakke vloeren,
Plof!

Maakt ze rijk, de boeren,
Plof!

Niets voor 't huis en al voor 't hof!
Vlegelt dol en dof.

Volt de diepe zakken
Plof!

O, de boer zal bakken,
Plof!

Niets voor 't huis en al voor 't hof!
Vlegelt dol en dof.

Geld en drank en eten,
Plof!
Alles nauw gemeten,
Plof!
Niets voor 't huis en al voor 'thof!
Vlegelt dol en dof!

Kaf dat kunt ge krijgen,
Plof!
Om d' r neer te zijgen,
Plof!
Niets voor 't huis en al voor 'thof!
Vlegelt dol en dof!

Vlegels op, en vlugge,
Plof!
Kromt u nek en ruggē,
Plof!
Niets voor 't huis en al voor 'thof!
Vlegelt dol en dof!

DE VELDEN DOOIEN.

De velden dooien in 't doomende goud,
dat drijft tusschen aarde en hemel;
en als ge vlak in de zonne schouwt,
ze slaat u met blindend geschemel.

De beken breken hun kluisters in tweek
en lachen om 't klare geklater;
de vlakten waarover de schaatsers reën
zijn weder een spiegel van water.

De landen gaan open, de kluiten gaan los,
de sneeuw krimpt grijs in de voren;
de wegel wordt zwart en dan bruin en dan ros
en loopt in het licht verloren.

En het zwart en het bruin en het ros en het groen,
't is alles met geluw geleierd;
den ijzel, die blonk op het grauwe plantsoen,
druipt neer aan de toppen, en speiert.

De mesthoopen rijzen in kroonen van rook,
al ronde; blootopene heerden,
en de delvers zijn daar en de boevers ook,
en de karren met ossen en peerden.

O de dooi, o het groen, o de zilveren drop,
o de zonne op de dijken en dammen!
de kraaien gaan weg en de leeuweriks op,
al de outers der Lente vlammen!

DAGERAAD.

De wolken liggen in lagen
Van balken op balken gespreid,
Met gouden beslag geslagen
En blauwe belegsels beleid.

Roosgele gabben en kerven
Gaan beurtelings open en dicht ;
Nog nauwelijks geboren, sterven
Te zamen, schaduw en licht.

En alle de wolken gloeien
Van boven tot beneen,
En vlakker al vlakker vloeien
Ze in goudene waters uiteen.

De zonne wankelt en wiggelt
Op 't klinkklaar koperen veld,
Met rozige reten doorricheld
En speier' nde spelden doorspeld.

Nu wappert in vurige vouwen
De vlammende morgenvlag,
Ende schamele boomen aanschouwen
Den heerlijk rijzenden dag.

DE LENTE KOMT!

Goud op de wegen en zilver op 't water,
Boomen alkleurig geblaard en geblomd,
Windegewuifsel en vogelgeschater,
Vreugd aan de wereld : de Lente komt !

Komt met heur klavers, komt met heur korens,
Komt met heur weiden zoo meisch en zoo malsch,
Komt met heur koeien met krommende horens,
Komt met heur hengsten met glimmenden hals.

Laat nu de durvende kinderen dartelen,
Breken de brem aan de bruischende bron;
Laat ze nu spelen, laat ze nu spartelen,
Laat ze nu zingen onder de zon !

Laat nu de jonkheid haar voorhoofd omgroenen ;
Dansende gaan op de veldschalmei !
Laat nu de zonen de dochters zoenen,
Laat ze nu planten een heerlijken mei !

Heisa, de Lente, de lust en het leven !
Heisa de woelende, de joelende jeugd !
Heuvelen huppelen, bergen beven :
Heisa, de Lente, de wereldvreugd !

VAN DEN ZANGER.

Ik óók ben een zanger en boven 't gemeen,
Al klinkt er mijn lied in het wilde ;
En zóo als ik zinge zoo zingt er niet een
In gansch de gevleugelde gilde.
't Is koekoet en ring-tsing en tierliere, hoor !
De veugelkes fluiten me voor !

Ik leer mijne liedekes achter het land :
Zij hangen in 't koren te ruischen ;
Ze waaien als wind, en ze laaien als brand,
Lijk hagel zoo buien ze en buischen.
En koekoet en ring-tsing en tierliere, hoor !
De veugelkes fluiten me voor !

Ik zing bij het werk en het spel en den dans,
En drink er mijn pint en mijn droppel ;
Ik zing voor de vrouwen, ik zing voor de mans,
Maar liefst voor nen bleuzenden koppel :
Van koekoet en ring-tsing en tierliere, hoor !
De veugelkes fluiten me voor !

En krijg ik somwijlen den krop in de keel,
En voel ik een traan in het pinken;
Ik hoor het algauw, het is valsch wat ik speel,
En ik laat er mijn liere maar zinken.
't Moet koekoet en ring-tsing en tierliere, hoor!
De veugelkes fluiten me voor!

Hup! knechten en meiden! hup! rept er uw been
En doet er een sprong in het wilde!
Uw zanger hij is er wel boven 't gemeen,
Zoo goed als de beste der gilde!
't Is koekoet en ring-tsing en tierliere, hoor!
De veugelkes fluiten me voor!

EEN NACHTEGAAL.

De mane monkelt door de doomen,
de derve beke vangt een straal ;
en eensklaps hoor ik uit de boomen
een orgelenden nachtegaal.

Horkt, hij begint, en 't rolt gegoten !
gezapig, zeker, zoete en luid,
met : tu, tu, tu, drie klare noten
getrokken door een lange fluit.

Allengerhand al gladder, gladder,
en eer ge 't wel geware wordt,
daar loopt hij van zijn hooge ladder
en trillert op de laagste sport.

Nu vloeit het, reis en reis het water,
van de eene bocht naar de and're bocht ;
en met een keer, een hel geschater,
als van een leeuwerke op de locht.

Maar doffer duwt en dopt hij dobbel
zijn stuivers op nen houten toog ;
of blaast nen langen brobbelbrobbel
lijk met een stroopijpke in de loog.

Dan meet hij weer, en mikt een wijlke,
luurlurelure-liet-liet-liet,
totdat hij, zjuut ! zijn vlammenpijlke
met éénen trek de lucht in schiet.

Een poos : hij pijnt, en trotsch en treurig,
verkropt hij nauw zijn nood en nijd ;
hij zet zijn zage en zabberzeurig
verbergt hij onder spot zijn spijt.

Twie-twiere-twie, hij zweept zoo vinnig,
tot wervelstriemen, stralen bloeds,
en tuo-tuo-tu, uitzinnig
in 't machtig breken des gemoeds.

Nu moet het al en teenemale
bij snakken, snikken, uit zijn keel !
Nu moet zijn leede, lieve kwale
gewiegd op waterklaar gekweel !

En lijze vaart hij voort, gedreven
door lichte golving van de stem,
als zongen de oude lust en leven
en de eerste liefde weer in hem.

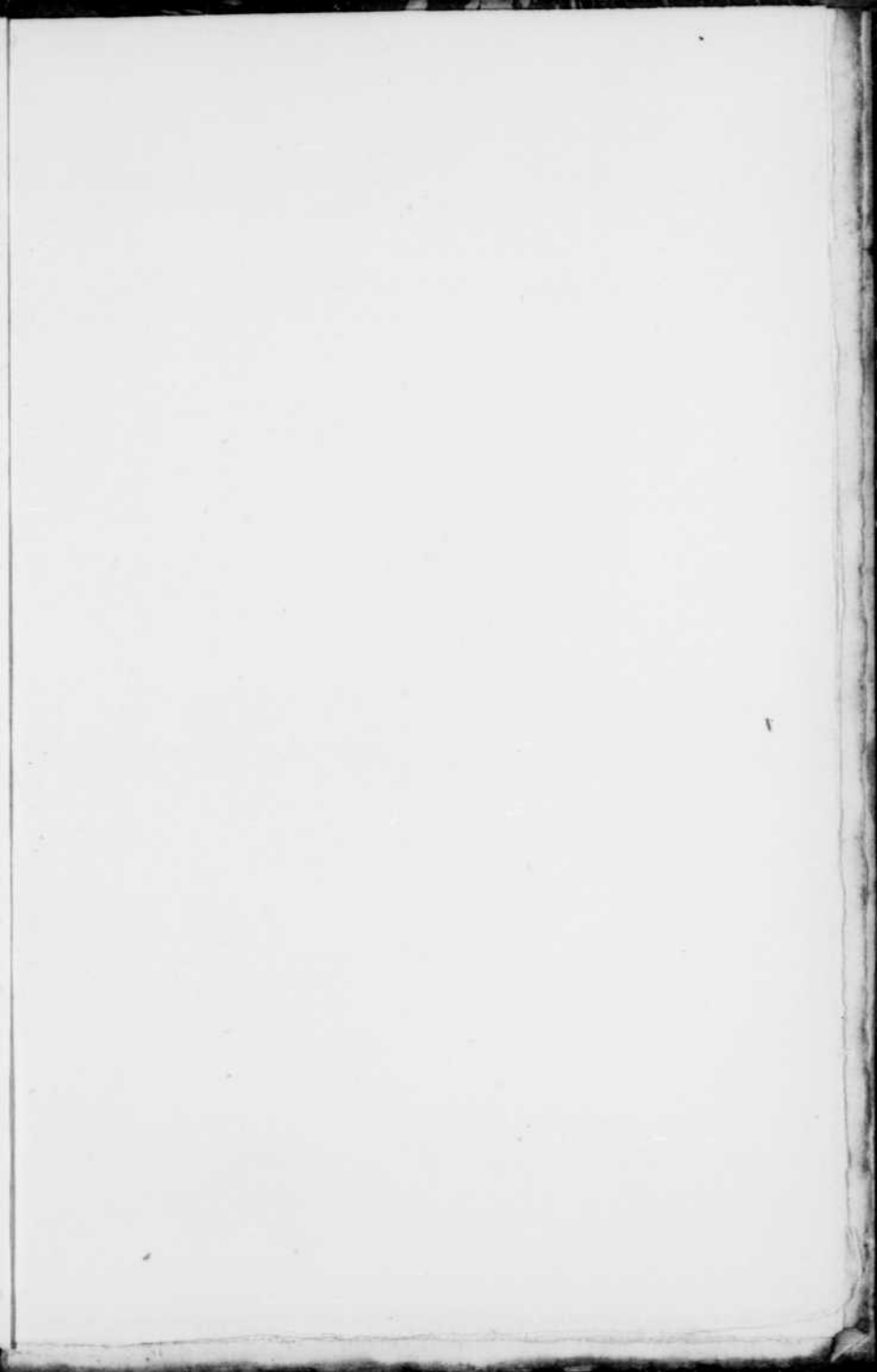
Hij tureluurt vol tonggetoover,
hij zoetevoost en zingezangt...
't is of hij los van tak en loover
op liederen en vleugels hangt.

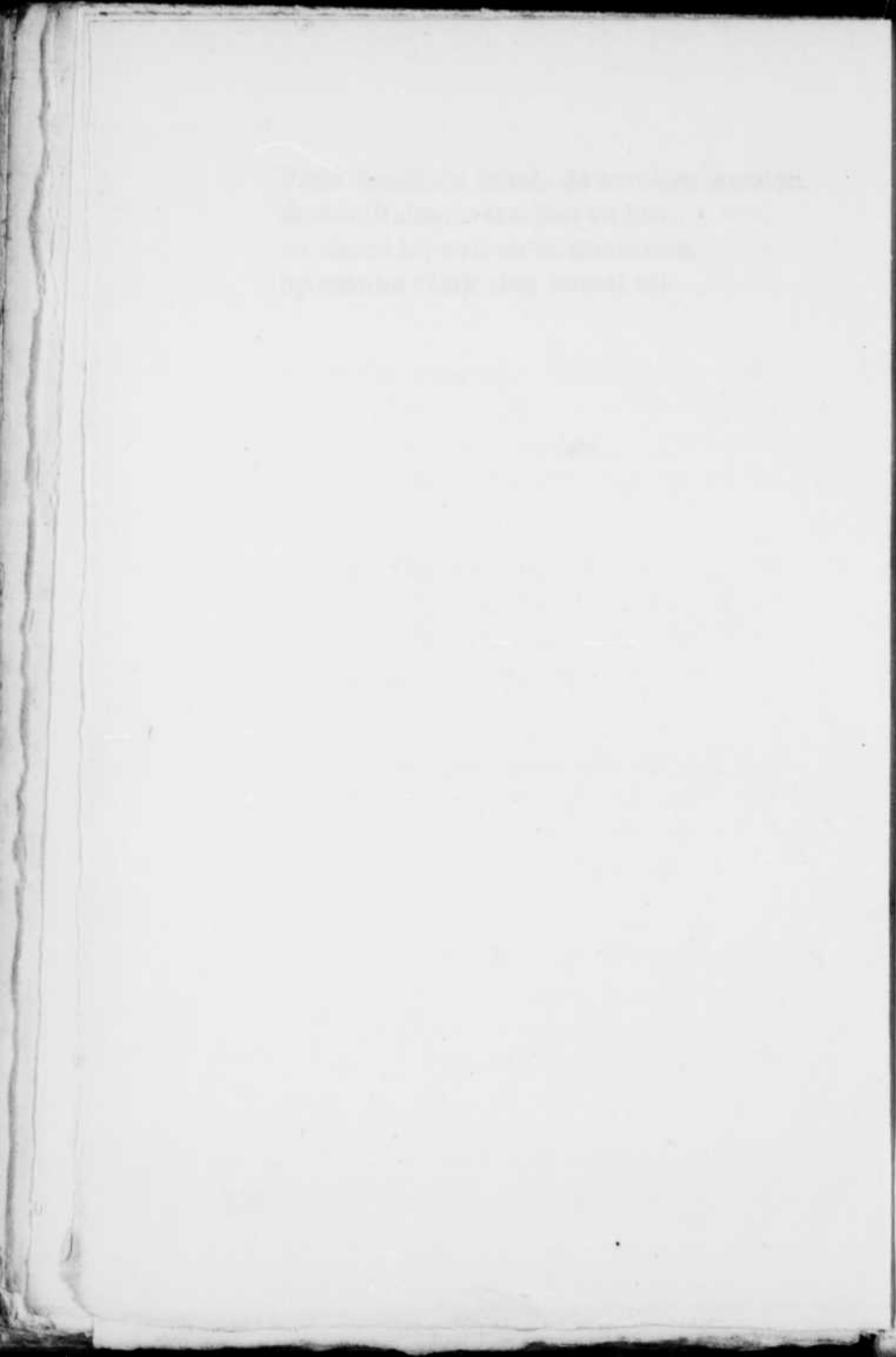
Hij rijst, hij rijst in wilde repping
op hemelheimnisvol geluid,
en wonderbaarlijk wordt een schepping
en sterft voor schooner schepping uit :

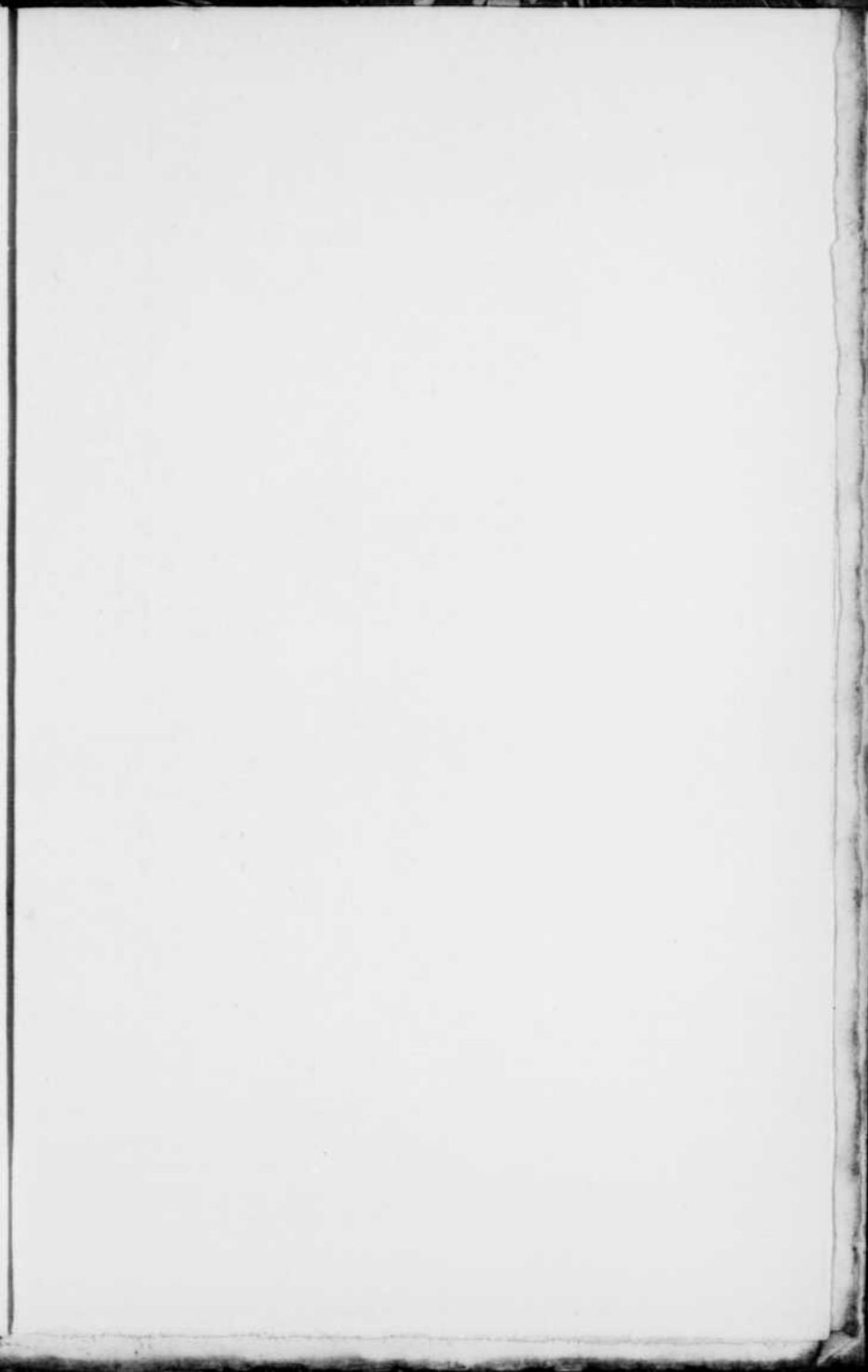
Een dageraad, een zonnezegen,
een bron, een stroom, een zee van licht,
een avondblauw, een sterrenregen,
een maan op 't meer in dubbelzicht.

En hooger, hooger, en daarboven,
hij zwiert op breede melodij,
langs tulpentuinen, rozenhoven,
het gouden Paradijs nabij.

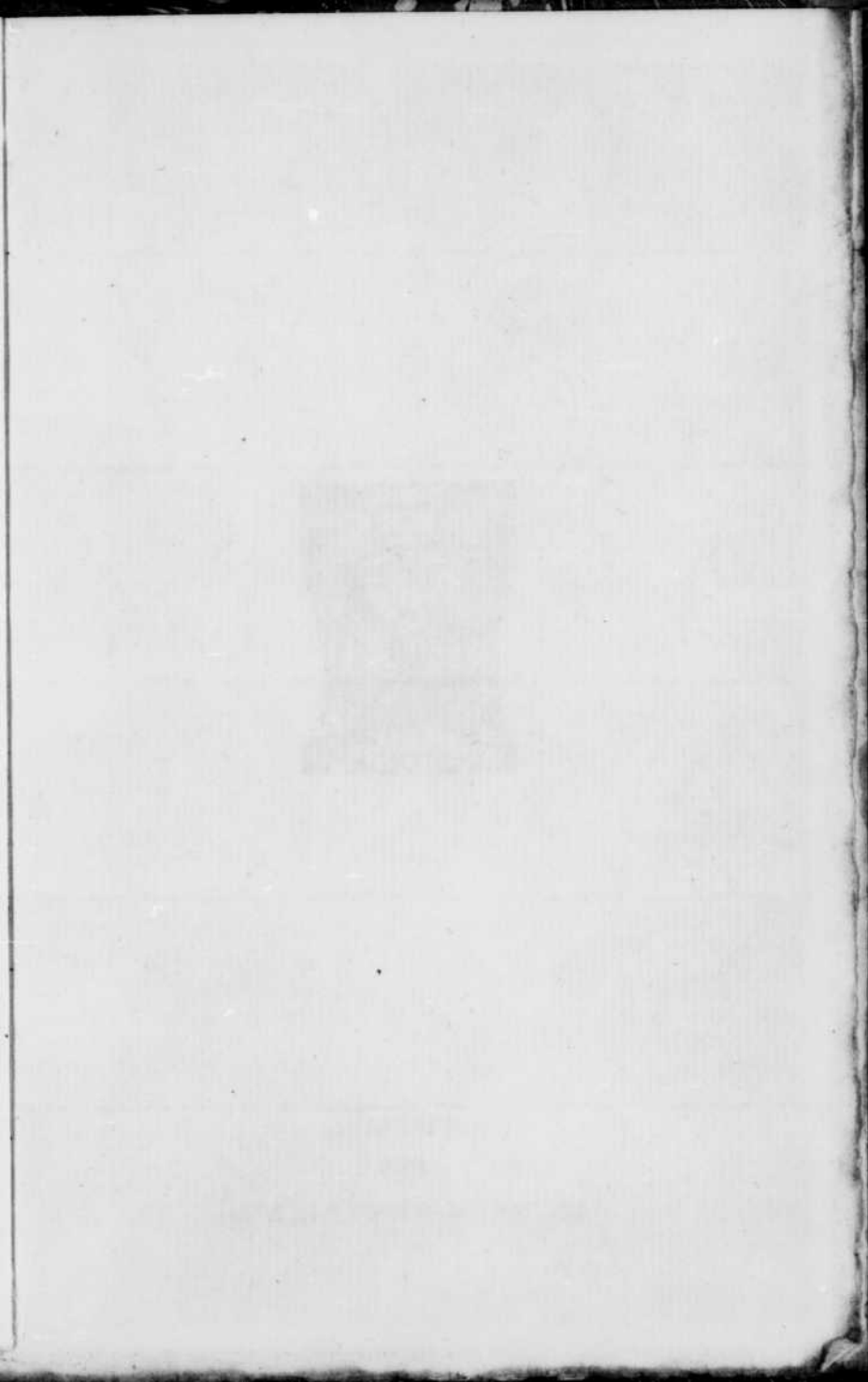
Plots waait de wind, de kruinen weenen,
de schuifelaar verschiet en tuit,
en daar ! hij valt en ik meteenen,
op manke vlerk den hemel uit.

UITGAVE
VAN
L. J. VEEN-AMSTERDAM

